

Vragen gesteld door de leden der Kamer, met de daarop door de regering gegeven antwoorden

2633

Vragen van de leden **Pouw-Verwenij** (JA21) en **Omtzigt** (Omtzigt) aan de Ministers van Volksgezondheid, Welzijn en Sport en van Binnelandse Zaken en Koninkrijksrelaties over *de bestrijding van desinformatie door de denktank Desinformatie* (ingezonden 1 mei 2023).

Antwoord van Staatssecretaris **Van Ooijen** (Volksgezondheid, Welzijn en Sport) (ontvangen 17 mei 2023).

Vraag 1

Heeft u kennisgenomen van het artikel ««Desinformatie» over vaccins bestrijden. Wat deden ambtenaren achter de schermen?»?¹

Vraag 2

Herinnert u zich dat deze zaken niet aan het licht kwamen toen u antwoord gaf op de vraag: «Kunt u de vraag beantwoorden of de Nederlandse overheid (inclusief alle ministeries, alle diensten zoals AIVD en MIVD, leger(onderdelen), de politie, de NCTV, agentschappen zoals het RIVM, ZBO's en andere eenheden en datacentra (zoals het Land Information Manoeuvre Centre)) de afgelopen vier jaar toegang heeft (of gehad heeft) tot de portal van Meta waar desinformatie gemeld wordt of vergelijkbare portals bij andere sociale media bedrijven of andere manieren om bepaalde content minder zichtbaar of onzichtbaar te maken, gebruikers een waarschuwing, een ban of een schaduwban te geven?»²

Vraag 3

Hoe komt het dat deze vraag onvolledig beantwoord is?

Vraag 4

Wilt u ervoor zorgdragen dat de bovengenoemde vraag nogmaals beantwoord wordt maar nu volledig en wel over de afgelopen vier jaar?

¹ NRC, 25 april 2023, ««Desinformatie» over vaccins bestrijden. Wat deden ambtenaren achter de schermen?» (<https://www.nrc.nl/nieuws/2023/04/25/desinformatie-over-vaccins-werd-gewist-maar-wie-besloot-wat-a4163066>).

² Aanhangsel handelingen II, vergaderjaar 2022–2023, nr. 1599.

Vraag 5

Kunt u precies aangeven hoe het Ministerie van Volksgezondheid, Welzijn en Sport (inclusief ambtenaren, agentschappen, zelfstandig bestuursorganen (ZBO's) en inspecties) te werk is gegaan in de afgelopen vijf jaar bij het bestrijden van desinformatie, hoe dat gedefinieerd is en welke informatie minder zichtbaar of onzichtbaar gemaakt is op internet?

Vraag 6

Kunt u aangeven wie de denktank desinformatie heeft opgericht en kunt u een lijst van leden (inclusief de functies bij overheden/bedrijven die zij uitoefenden) geven over de hele periode?

Vraag 7

Kunt u aangeven welke rechtsvorm de denktank had, welk mandaat de denktank had en volgens welk reglement de denktank gehandeld heeft bij het vaststellen van desinformatie?

Vraag 8

Wat kostte de denktank en wie financierde de denktank (inclusief het inhuren, aantrekken van influencers)? Kunt u de begrotingen en verantwoording van uitgaven aan de Kamer doen toekomen?

Vraag 9

Onder wiens verantwoordelijkheid nam de denktank besluiten?

Vraag 10

Welke definitie van desinformatie hanteerde de denktank en wie nam het besluit of iets desinformatie was? Kunt u dezelfde vragen beantwoorden voor misinformatie?

Vraag 11

Welk mandaat had de denktank desinformatie? Kunt u dat mandaat openbaar maken?

Vraag 12

Kunt u een lijst van besluiten doen toekomen van zaken die door de denktank als desinformatie bestempeld zijn?

Vraag 13

Kunt u een lijst geven van interventies die de denktank mocht plegen en een lijst geven van interventies die de denktank gepleegd heeft (al dan niet via de leden van de denktank)? Kunt u aangeven wanneer en hoe vaak die interventies gepleegd zijn?

Vraag 14

Op basis van welke wet of welke andere regelgeving had de denktank de macht om iets als desinformatie te classificeren en daarop actie te ondernemen?

Vraag 15

Hoeveel en welk materiaal is door de denktank als desinformatie aangemerkt?

Vraag 16

Heeft u de acties van de denktank desinformatie getoetst aan de Grondwet (en specifiek aan artikel 7 over de vrijheid van meningsuiting en het verbod op censuur) en kunt u aangeven of u vindt dat die acties binnen de Grondwet gebleven zijn en alle adviezen daarover openbaar maken?

Vraag 17

Heeft u de acties van de denktank desinformatie getoetst aan het Europees Verdrag voor de Rechten van de Mens (EVRM) (en specifiek aan artikel 10 over de vrijheid van meningsuiting en het verbod op censuur) en kunt u aangeven of u vindt dat die acties binnen de EVRM gebleven zijn en alle adviezen daarover openbaar maken?

Vraag 18

Kunt u de volgende documenten aan de Kamer doen toekomen:

- a. Het overzicht van meldingen dat gemaakt is en het overzicht van signalen dat het Rijksinstituut voor Volksgezondheid en Milieu (RIVM) rondstuurt;³
- b. De Excellijst(en) waarnaar hier wordt verwezen;⁴
- c. Deze drie zaken: het overzicht van de signalen, de antwoorden/acties en de database/archief, zoals ze bestonden eind 2021:
 - *Binnenkomende signalen van mis/desinformatie op vaccinaties worden per mail (en evt binnen Facebookgroep) gedeeld in de groep;*
 - *De antwoorden/acties worden terug gerapporteerd, tenminste naar RIVM/VWS gestuurd zodat ze terug te vinden en op te vragen zijn;*
 - *RIVM zal de binnenkomende signalen verzamelen en samen met de antwoorden in een database/archief zetten (met rubrieken)?⁵*

Vraag 19

Kunt u deze vragen ieder afzonderlijk en binnen drie weken beantwoorden?

Nader antwoord

De vragen van de leden Pouw-Verweij (JA21) en Omtzigt (Lid Omtzigt) over de bestrijding van desinformatie door de denktank Desinformatie (2023Z07762) kunnen tot mijn spijt niet binnen de gebruikelijke termijn worden beantwoord.

De reden van het uitstel is dat afstemming ten behoeve van de beantwoording meer tijd vergt.

Ik zal u zo spoedig mogelijk de antwoorden op de Kamervragen doen toekomen.

³ Bijlage bij de Kamerbrief Toezending documenten met betrekking tot de denktank desinformatie (Kamerstuk 25 295, nr. 1989) (www.rijksoverheid.nl/documenten/publicaties/2022/12/23/bijlagen-bij-kamerbrief-over-toezending-documenten-met-betrekking-tot-de-denktank-desinformatie-1-50).

⁴ Bijlage bij de Kamerbrief Toezending documenten met betrekking tot de denktank desinformatie (Kamerstuk 25 295, nr. 1989) (www.rijksoverheid.nl/documenten/publicaties/2022/12/23/bijlagen-bij-kamerbrief-over-toezending-documenten-met-betrekking-tot-de-denktank-desinformatie-51-101).

⁵ Bijlage bij de Kamerbrief Toezending documenten met betrekking tot de denktank desinformatie (Kamerstuk 25 295, nr. 1989) – pagina 109 (www.rijksoverheid.nl/documenten/publicaties/2022/12/23/bijlagen-bij-kamerbrief-over-toezending-documenten-met-betrekking-tot-de-denktank-desinformatie-51-101).